

ת"פ 14658/07/16 - מדינת ישראל נגד שלמה יפרח

בית משפט השלום באשקלון

ת"פ 14658-07-16 מדינת ישראל נ' יפרח
תיק חיצוני: 495117/2015

בפני כבוד השופטת טל לחיאני שהם
מאשימה מדינת ישראל ע"י ב"כ ענבל אביב, עו"ד
נגד
נאשם שלמה יפרח ע"י ב"כ שרון וקנין, עו"ד

פסק דין

1. הנאשם הורשע, בהתאם להודאתו, בביצוע עבירת החזקת סכין למטרה לא כשרה, עבירה לפי **סעיף 186(א)** **לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק")**.

2. מעובדות כתב האישום המתוקן עולה כי ביום 15/11/15, בסמוך לאחר השעה 03:00, הגיעו מר ישראל עזריה ושני בניו אל הבניין בו נמצאת דירתו של הנאשם ברחוב כסלו 17 באשקלון, ועמדו בסמוך לרכב ההונדה השייך לו. בנסיבות המתוארות, יצא הנאשם מפתח דירתו לעבר המתלון ובניו כשהוא אוחז בידו סכין, וזאת מחוץ לתחום ביתו או חצריו ומבלי שהוכיח כי החזיקה למטרה כשרה.

תסקיר שירות המבחן

3. מתסקיר שירות המבחן מיום 13/05/18 עלה כי הנאשם, בן 59, נשוי ואב ל-4 ילדים, נעדר עבר פלילי, עובד מזה 34 שנים בחברת החשמל כאחראי משק והציג מסמכים המעידים כי הוא עובד מקצועי ומוערך, אשר מתנדב בשעות הפנאי.

הנאשם תאר כי התגייס לצה"ל אולם שוחרר לאחר שנתיים בשל "אי התאמה".

הנאשם הודה בביצוע העבירה, שיתף כי לו ולמתלון היכרות ארוכת שנים בשל מקום עבודתם המשותף, אך כי קיים קרע ביחסים.

ביחס לביצוע העבירה טען כי הוא ואשתו שמעו צעקות וקללות מעבר לחלון ביתם לפנות בוקר, לא ידע במי מדובר, ובדרכו החוצה נטל סכין מטבח שהייתה מונחת על השולחן. לדבריו, נטל את הסכין כדי לעורר פחד, איום וכגורם

הרתעה, אך לא הייתה לו כוונה להשתמש בה. עוד טען כי רק כאשר יצא הבחין שמדובר במתלונן. הנאשם טען כי מבין בדיעבד שהיה צריך להתנהל אחרת ולהזמין משטרה למקום, וכן כי ניסה להתפייס עם המתלונן בסיוע חברים, אך המתלונן לא היה מעוניין בכך.

שירות המבחן ציין כי נקבעה פגישה עם המתלונן אך זה לא הגיע לפגישה ולא ענה לשיחה נוספת לאחר מכן.

שירות המבחן התרשם כי לנאשם סיכוי נמוך לביצוע עבירה דומה בעתיד, ולאור כל האמור הומלץ להטיל עליו עונש שיקומי - חינוכי בדמות צו של"צ בהיקף של 180 שעות.

ביחס לשאלת ההרשעה צוין כי לאור היעדר עבר פלילי, מאמציו לשמור על תפקוד תקין ויציבות תעסוקתית, העובדה כי בעל מערכת ערכים נורמטיבית בבסיסה, וההליך המשפטי היווה עבורו גורם מרתיע ומציב גבולות, וכן לאור אפשרות פטוריו ממקום עבודתו באם יורשע - המליץ שירות המבחן לשקול בחיוב הימנעות מהרשעתו בדיון.

טיעוני הצדדים לעונש

4. **ב"כ המאשימה** עתר להותרת הרשעת הנאשם על כנה ולהטלת מאסר מותנה וקנס.

בטיעוניו הפנה לפוטנציאל הנזק שבמעשה העבירה, לכך שהנאשם ביצע את העבירה מתוך כוונה לעורר פחד ואיום, לחומרת העבירה, למדיניות הענישה, ולצורך בהרתעת הרבים.

ב"כ המאשימה טען למתחם ענישה הנע בין מאסר על תנאי למאסר קצר בפועל, ובמסגרת מתחם זה עתר לענישה ברף הנמוך של המתחם, על אף הפגיעה המשמעותית בערך המוגן, וזאת לאור היעדר עבר פלילי ולאור התסקיר החיובי אשר הוגש בעניינו.

באשר לשאלת אי ההרשעה טען ב"כ המאשימה כי לא הוגשו ראיות המעידות על נזק קונקרטי אשר יגרם לנאשם באם יורשע, ועל כן אין לנהוג בעניינו לפנים משורת הדין ולבטל הרשעתו.

5. **ב"כ הנאשם** עתר לאמץ המלצת שירות המבחן, להימנע מהרשעת הנאשם ולהטיל עליו של"צ.

בטיעוניו הפנה לתיקון המשמעותי בכתב האישום, לכך שהנאשם נטל את הסכין עמו כאשר לא ידע זהותם של הנאשם ובניו ולאחר שהאמין כי פניהם לא לשלום, וזאת ללא כוונה לעשות בה שימוש. עוד טען כי הנאשם הבין את הטעות בהתנהלותו ולמד את הלקח, וכן הפנה לגילו של הנאשם ולמצבו המשפחתי, לתרומתו לקהילה, ליציבות התעסוקתית ולעברו הצבאי.

באשר לסוגיית אי ההרשעה טען ב"כ הנאשם כי נסיבותיו האישיות של הנאשם ונסיבות ביצוע העבירה מאפשרות חריגה מהמתחם בדרך של אי הרשעה, וזאת בהתאם להלכת כתב ובשל הפגיעה האפשרית הקונקרטית בנאשם באם יורשע בדין.

ב"כ הנאשם הגיש מסמכים לתמיכה בטענותיו באשר לעברו המקצועי והצבאי של הנאשם, ובהסכמת בית המשפט הגיש לאחר מועד הטיעונים לעונש מסמך ממקום עבודתו המעיד כי באם יורשע הנאשם בדין עלול לאבד את מקום עבודתו.

קביעת מתחם העונש ההולם

6. קביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצע הנאשם נעשית בהתאם לעקרון המנחה בענישה - קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. לשם קביעת מתחם העונש ההולם, בהתאם לעקרון ההלימה, יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

7. במקרה דנן, **הערך החברתי** אשר נפגע בגין עבירת החזקת סכין למטרה לא כשרה הוא הגנה על שלמות גופו של האדם, תחושת הביטחון האישי, ויכולתו לנהל חיים שלווים ללא חשש מפרצי אלימות כלפיו.

8. בחינת **מידת הפגיעה** בערך המוגן מובילה למסקנה כי **הפגיעה בו היא ברף הנמוך - בינוני** שכן מדובר בהחזקת סכין שלא במסגרת ביצוע עבירות נוספות, אולם ככזו אשר מטרתה הייתה לאיים על המתלונן ובניו, ומשכך הייתה בעלת פוטנציאל לגרום לנזק משמעותי באם היה מתפתח עימות בין הצדדים.

9. באשר לחומרת הפגיעה בערכים המוגנים בגין עבירות החזקת הסכין כבר נכתב רבות, כך לדוגמה בע"פ **2047/07 הנוק נ' מדינת ישראל** צוין כי: **"כבר נשתפך דיו רב ונשתברו קולמוסים ומקלדות בפסקי הדין של בית משפט זה ובתי המשפט האחרים לעניין 'תת-תרבות-הסכין'. לפנינו היה אדם יוצא לרחוב ובידו או בכיסו ארנקו, מטפחתו ועטו. היום רבים היוצאים לרחוב וסכין בידם, או איש סכיני על ירכו, לאו דווקא כדי לקלף מפירות הארץ, ואך יוציאים פלוני משלוותם, ברב או במעט, תישלף הסכין; וסגולתה הטבועה של זו, שהיא עלולה לשפיכות דמים, וכדברי חכמים ש'הברזל מקצר ימיו של אדם' (ילקוט שמעוני, פרשת יתרו)".**

10. **בחינת מדיניות הענישה** הנוהגת בגין עבירה זו מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשים במנעד רחב כמפורט להלן:

1. ברע"פ 4079/10 **ג'בשה נגד מדינת ישראל (23/08/10)**, בית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור של המבקש, לאחר שבית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה והרשיעו בדין, בגין עבירת החזקת סכין. בית המשפט המחוזי הותיר על כנו את החלטת בית המשפט השלום להסתפק בהטלת 180

שעות של"צ בלבד.

2. ברע"פ 2968/12 **אלזיד נגד מדינת ישראל (06/05/12)**, בית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור של המבקש על גזר דינו של בית המשפט המחוזי, בו הוחלט להותיר על כנה הרשעתו של המבקש בעבירה של החזקת סכין והוטלו על הנאשם 160 שעות של"צ.
3. ברע"פ 2932/08 **מרגאן נגד מדינת ישראל (12/06/08)**, בית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור של המבקש על גזר דינו של בית המשפט המחוזי, אשר הותיר על כנה את החלטת בית משפט השלום להרשיע את הנאשם ולהטיל עליו, בין היתר, חודשיים מאסר בפועל בגין עבירת החזקת סכין.
4. ברע"פ 9400/08 **מועטי נגד מדינת ישראל (20/11/08)**. דחה בית המשפט העליון את בקשת רשות הערעור של המבקש, אשר בגין ביצוע עבירת החזקת סכין הוטל עליו, בין היתר, מאסר בפועל למשך חודשיים ובית המשפט דחה את ערעורו.
5. **בעפ"ג (מרכז) 9095-02-11 מסארה נגד מדינת ישראל (17/05/11)**, דחה בית המשפט המחוזי את ערעורו של המערער אשר בגין עבירת החזקת סכין הוטלו עליו, בין היתר, 6 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות.
11. במסגרת **הנסיבות הקשורות** בביצוע העבירה (**סעיף 40 לחוק**) יש לתת את הדעת לנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע עבירת החזקת הסכין, כאמור לעיל.
12. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (**סעיף 40 יג**) מצאתי כי מתחם העונש ההולם נע בין הרשעה והטלת של"צ בהיקף משמעותי לבין מאסר בפועל למשך 6 חודשים אשר ניתן לרצות בדרך של עבודות שירות.

חריגה מהמתחם -שאלת ההרשעה

13. כידוע, ככלל, נאשם בגיר אשר מודה בביצוע עבירה מורשע בדין. הרשעת נאשם בעבירה פלילית נועדה להעביר מסר להרתעת הציבור ולהרתעתו האישית באמצעות מתן גמול עונשי. רק במקרים חריגים, בהם יוכח כי הנזק שנגרם לנאשם מההרשעה גבוה יותר מהתועלת שתצמח ממיצוי הדין עם הנאשם, דהיינו, כאשר לא מתקיים יחס סביר בין הנזק שצפוי לנאשם מן ההרשעה לחומרת העבירה, ניתן להימנע מהרשעת הנאשם.

(ראו רע"פ 3852/14 **זיסמן ואח' נגד מדינת ישראל**)

בע"פ 2083/96 **כתב נגד מדינת ישראל (21/8/1997)** נקבע כי הימנעות מהרשעה אפשרית בהצטבר שני גורמים מרכזיים: ראשית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים, ושנית - על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם ויגרם נזק קונקרטי בתעסוקתו.

הימנעות מהרשעה תוך עריכת איזון בין שני השיקולים המרכזיים - ככל שהעבירה חמורה יותר, נסיבותיה קשות, ופגיעתה בערכים ובמוסכמות החברתיות גבוהה יותר, אזי הימנעות מהרשעה של מבצעה תהיה פחות סבירה ומוצדקת, ותתאפשר רק במקום בו תוכח פגיעה ניכרת וקשה בעתידו של הנאשם.

14. במקרה המונח לפני שוכנעתי כי בעניינו של הנאשם ניתן לחרוג ממתחם העונש ההולם, ואנמק.

15. העבירה ונסיבות ביצועה -

כאמור, עסקינן בעבירה שככלל מדיניות הענישה הנוהגת בה מחמירה ומצדיקה הרשעה. עם זאת, במקרה דנן, המתלונן ובניו הגיעו לחצר ביתו של הנאשם ועוררו מהומה, והנאשם החזיק בסכין מתוך חששו כאשר ניגש אליהם. כמו כן, שירות המבחן התרשם כאמור כי לנאשם סיכוי נמוך לביצוע עבירה דומה בעתיד, וכי הוא בעל מערכת ערכים נורמטיבית בבסיסה.

16. בחינת הפסיקה בעבירה זו מעלה כי קיימות הכרעות לכאן ולכאן לעניין סוגיית אי ההרשעה, וכל מקרה נבדק לגופו בהתאם לנסיבות העבירה ונסיבותיו של הנאשם (ראו מחד גיסא, רע"פ 2968/12 ורע"פ 10/4079 המוזכרים לעיל, ומאידך גיסא, רע"פ 3446/10 עבד אלחלים נגד מדינת ישראל (96/04/11) ות"פ (ק"ג) 3005-10-13 מדינת ישראל נגד תומר צור).

כשאלה פני הדברים, סבורני כי סוג העבירה, בנסיבות המיוחדות במקרה דנן, מאפשר לוותר על ההרשעה.

17. בבוא בית המשפט לבחון את הנזק העלול להיגרם לנאשם, יש להתייחס לנזק מוחשי קונקרטי, ולא לאפשרויות תיאורטיות לפיהן ייגרם לנאשם נזק בעתיד.

(ראו רע"פ 9118/12 פריגין נגד מדינת ישראל)

נטל הבאת הראיות להוכחת קיומו של נזק קונקרטי מוטל על ההגנה. במקרה זה, כאמור לעיל, הגיש ב"כ הנאשם מסמך המעיד כי באם יורשע הנאשם בדין הוא עלול לאבד את מקום עבודתו הקבוע מזה למעלה מ-34 שנה.

18. באיזון בין השיקולים השונים במקרה זה שוכנעתי כי הנאשם עומד בתנאים להימנעות מהרשעה.

בשלב זה ראוי לשוב ולציין כי אף ב"כ המאשימה עתר בטיעוניה לקבוע עונשו של הנאשם ברף הנמוך של המתחם אליו עתר, ונימק עתירתו להותרת הרשעתו של הנאשם על כנה בכך שלא הוכח נזק קונקרטי בתעסוקתו של הנאשם, אולם, לאחר המצאת המסמך האמור, סבורני כי בנסיבות העניין ובשים לב למכלול השיקולים, כמפורט לעיל, ובשים לב אף לרצונו של הנאשם לשקם יחסיו עם המתלונן והיעדר שיתוף הפעולה מצד המתלונן עם שירות המבחן, ולהמלצת שירות המבחן, יש להימנע מהרשעת הנאשם בדין.

19. מהמפורט שוכנעתי כאמור כי ביטול הרשעתו של הנאשם במקרה זה לא תהווה פגיעה חמורה באינטרס הציבורי וניתן לאזן אי הרשעתו באמצעות הטלת צו של"צ משמעותי ועיצומים כספיים.

אשר על כן, אני מבטלת את הרשעתו של הנאשם ומטילה עליו את העונשים הבאים:

1. צו של"צ בהיקף של 200 שעות.

שירות המבחן יגיש תוך 14 יום מהיום תוכנית של"צ לנאשם.

בית המשפט מבהיר לנאשם סמכותו להפקיע צו השל"צ.

2. הנאשם ישלם פיצוי למתלונן (ע"ת 1) על סך 2,000 ש"ח.

הפיצוי יופקד תוך 90 יום מהיום בקופת בית המשפט והמזכירות תעבירו למתלונן.

ב"כ המאשימה תעביר עוד היום דרכי התקשרות עם המתלונן.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, כ"ב סיוון תשע"ח, 05 יוני 2018, בהעדר הצדדים.